

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-03-27

Vår referens

Elena Nilsson

Controller

elena.nilsson@malmo.se

Justering av avgift vid ansökan om godkännande att starta fristående förskola

STK-2024-293

Sammanfattning

Den som ansöker om att godkännas som enskild huvudman för en förskola genom nyetablering av en fristående förskoleenhet i Malmö eller ansöker om att godkännas som ny enskild huvudman för en befintlig förskoleverksamhet i Malmö måste idag betala en avgift om 25 000 kronor. Avgiften infördes 2019 genom beslut av kommunfullmäktige, 2019-06-19 STK-2019-131. Förskoleförvaltningen har utrett om det finns skäl att höja avgiften. Den nya avgiften föreslås börja gälla från och med 2024-06-01.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att höja avgiften för den som ansöker om godkännande att starta fristående förskola genom nyetablering av en fristående förskoleenhet eller godkännande av en ny huvudman för en befintlig förskoleenhet i Malmö från 25 000 kronor till 36 000 kronor från och med 1 juni 2024.
2. Kommunfullmäktige beslutar att avgiften ska betalas i samband med att ansökan ges in samt att ansökningsärendet inte tas upp till prövning om avgiften inte betalas.

Beslutsunderlag

- Förskolenämnden beslut 240124 § 9 med Reservation (M)
- Tjänsteskrivelse förskoleförvaltningen
- Avgift vid ansökan om godkännande att starta fristående förskola - Beräkning av kostnad för handläggning
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240402 Justering av avgift vid ansökan om godkännande att starta fristående förskola

- Beslut KF 190619 § 145 med reservation (M) och (C), reservation (SD)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02

Kommunstyrelsen 2024-04-10

Kommunfullmäktige 2024-04-25

Beslutet skickas till

Förskolenämnden

Stadskontoret, intern ledning och stöd, enheten ekonomi och uppföljning

Stadskontorets handläggare

Ärendet

För att bedriva en fristående förskola behöver den enskilde ansöka om godkännande för detta hos kommunen. Ett godkännande kopplas till en särskild förskoleenhet, vilket som utgångspunkt är en särskild adress. I skollagen finns bestämmelser om att kommunen kan ta ut en avgift för sådan ansökan. Det finns även enligt lagen möjlighet att ta ut en avgift för att ansöka om förändring av ett befintligt godkännande. Sedan 2019 tar förskoleförvaltningen ut en avgift om 25 000 kronor för ansökningar om godkännande att starta fristående förskola genom nyetablering av en fristående förskoleenhet, samt ansökningar om godkännande av en ny huvudman för en befintlig förskoleenhet. Om avgiften inte betalas tar förvaltningen inte upp ansökan till prövning. Se beslut i kommunfullmäktige 2019-06-19 §145 i ärende STK-2019-131.

I likhet med ovan behöver en enskild som vill bedriva fristående skola ansöka om detta till Skolinspektionen. Skolinspektionen har den 1 januari 2023 höjt motsvarande ansökningsavgift från 35 000 kronor till 75 000 kronor. Därutöver har kraven i skollagen i januari 2023 ytterligare förtydligats och blivit mer omfattande.

I detta ärende har förskoleförvaltningen utrett om det finns anledning att höja avgiften för att ansöka om godkännande som huvudman för fristående förskola i Malmö stad. I ärende STK-2024-294 utreder förskoleförvaltningen frågan om att införa en avgift för ansökan om att godkännas som enskild huvudman för pedagogisk omsorg.

Förskoleförvaltningen har omvärldsbevakat för att undersöka i vilken utsträckning andra kommuner har fattat beslut om att ta ut en avgift för ansökan om godkännande. Förvaltningen har kontaktat de övriga nio av landets tio största kommuner samt sex skånska kommuner som gränsar till, eller ligger nära Malmö. Kommunernas avgiftsuttag varierar från att inte ta ut någon avgift alls upp till 50 000 kronor.

Förskoleförvaltningen har beräknat tid och kostnad för sin handläggning av ansökningsärendena, handläggningens tid påverkas av de krav i skollagen som sökanden måste uppfylla för att godkännas av kommunen. Samtliga som ingår i sökandens så

kallade ägar- och ledningskrets ska vidare vara lämpliga. Lämplighetskriterierna har sen 2023 utökats med de så kallade demokrativillkoren. Självkostnaden för handläggningen beräknas inte i det enskilda fallet, utan schablonmässigt utifrån en verksamhet. Förvaltningen har beräknat självkostnaderna för relevanta direkta och indirekta kostnader, för ett genomsnittligt ansökningsärende. Den totala mängden arbetstimmar per ärende beräknas vara 80,25 timmar. Självkostnaden är avrundad till närmsta hundratal till 36 000 kronor.

I utredningen listas tänkbara konsekvenser av att höja avgiften:

- En avgiftshöjning kan leda till att färre oseriösa aktörer ansöker.
- Höjningen kan utgöra ett ekonomiskt hinder för vissa huvudmän.
- Höjningen visar på de höga krav som ställs på huvudmän för förskola.
- Förvaltningen får täckning för sina kostnader för handläggningen.
- Mer resurser kan riktas till verksamheten för barnen i stadens kommunala förskolor och till tillsynsverksamheten av de enskilda huvudmännen.

Krav att betala avgift för att ärendet ska prövas

I samband med införandet av avgift för ansökningar om att godkännas som enskild huvudman för fristående förskola, beslutade kommunfullmäktige även att en ansökan om godkännande inte ska tas upp till prövning om avgiften inte betalas. Detta innebär att förskoleförvaltningen i sådana fall ska avvisa ansökan. Förslaget är att denna regel kvarstår.

Stadskontorets bedömning

Förskoleförvaltningen föreslår en uppräknning av avgiften från dagens 25 000 kronor till 36 000 kronor. Avgiften kan ställas i relation till Skolinspektionens avgift om 75 000 kronor för handläggning av tillstånd för att starta fristående skola då kraven för att godkännas som huvudman för skola respektive förskola är i sak detsamma. Skolinspektionens avgift beräknades ursprungligen till 27 500 kronor. Samma summa beräknades även gällande kommunernas handläggning för tillstånd för fristående förskolor, förvaltningens egen beräkning 2019 beräknades till 25 000 kronor. I underlag ”Beräkning av kostnad för handläggning” framgår förvaltningens kostnader och resursåtgång. En avgift om 36 000 kronor är rimlig och motiverad utifrån det som förskolenämnden och förskoleförvaltningen redogör för.

Förslaget om att ta ut en avgift om 36 000 kronor för den som ansöker om godkännande att starta fristående förskola genom nyetablering av en fristående förskolenhet eller godkännande av en ny huvudman för en befintlig förskolenhet bedöms ge följande effekter:

- Bidra till att säkerställa att barn och deras vårdnadshavare erbjuds en kvalitativ och långsiktig verksamhet.
- Potentiellt minska oseriösa aktörers möjlighet att bedriva skattefinansierad välfärdsverksamhet.
- Säkerställa att privata utförare har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet med god kvalitet och kan stärka allmänhetens tilltro till sektorn.
- Innebär en engångskostnad för företag och andra enskilda som ansöker om godkännande att bedriva verksamhet inom skolväsendet.
- Täcka förskoleförvaltningens kostnader för tillståndsprövning vid nyetablering av fristående förskolor. Den beräknade avgiften är gjord enligt självkostnadsprincipen.
- Inte påverka ansökningar om utökning av befintliga förskolenheter då denna form av handläggning ofta innebär ett visst förenklat förfarande och därmed inte ska vara förenat med att någon avgift ska tas ut.
- Inte påverka förskoleförvaltningens tillsyn av fristående förskolor negativt.

Ansvariga

Emma Sandberg Enhetschef
Anna Westerling Ekonomidirektör
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör